

Sri, 26-11-2025, 20:08:26

Potpora

Svoju članarinu ili potporu za Portal HKV-a možete uplatiti i skeniranjem koda.

Otvorite svoje mobilno bankarstvo i skenirajte kod. Unesite željeni novčani iznos. U opisu plaćanja navedite je li riječ o članarini ili donaciji za Portal HKV-a.



Komentirajte



Telefon

Radi dogovora o prilozima, Portal je moguće kontaktirati putem Davora Dijanovića, radnim danom od 17 do 19 sati na broj +385-95-909-7746.

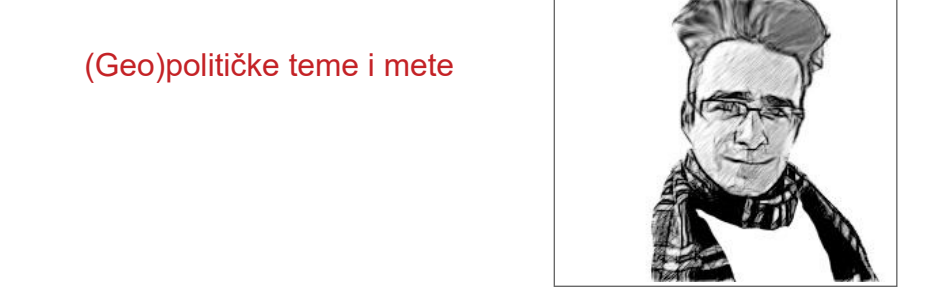
AKT

AKT d.o.o. knjigovodstvo i porezne usluge. 01/370-8106 akt@zg.t-com.hr Sokolska 37 Zagreb. S HKV-om OD POČETKA!

Poveznice

P.I.P. NAKLADA PAVIČIĆ. HKZ u ŠKARSKOJ OBNOVA

Davor Dijanović



„Ne smiješ se predati!“ — Siniša Posarić o životu, radu i smislu nakon mirovine. Objavljeno: 19. listopada 2025.

15 komentara

Kako žive naši stari? (6./10.)

Odlazak u mirovinu za mnoge znači prekretnicu – završetak jednog i početak novog životnog poglavlja. Za riječkog književnika i kazališnog djelatnika Sinišu Posarića to nije bio kraj, nego olakšanje i prilika da se posveti onome što ga ispunjava: pisanju, volonterstvu i kulturnom radu.

U razgovoru koji slijedi, Posarić iskreno govori o izazovima i radostima treće životne dobi, o gubitku i vjeri, o važnosti obitelji i zajedništva – te o onome što, kako kaže, ni u mirovini ne smije nestati: volji za životom i stvaranjem.

Kako je izgledao Vaš prijelaz iz radnog odnosa u mirovinu – jeste li ga doživjeli kao olakšanje, izazov ili nešto treće?

Hm... Najradije bih rekao da sam doživio olakšanje s obzirom da imam službeno samo 25 godina radnog staža te da sam ostatak radnog vijeka do mirovine po godinama života uglavnom radio honorarno što, naravno, ne ide u radni staž. Od 2002. s jednim partnerom otvorio sam tiskarsko-nakladnički obrt, ali nakon što je moj partner odustao od daljnje suradnje, nekoliko godina kasnije morao sam to zatvoriti.



Istom, dva puta dobio sam odbijenicu za status njegovatelja moje teško bolesne žene što bi mi itekako „podebljalo“ današnju mirovinu. Za njezinih deset posljednjih godina života u postelji, mogao sam se zaposliti, ali meni je ona bila važnija od trčanja za prihodima, s njom je trebalo biti 24 sata. Nakon njezine smrti podnio sam zahtjev za mirovinu i vrlo brzo sam ju dobio što je pohvalno za HZMO, dobio sam zaostatke te dio od 27 % mirovine moje Jagode te sam tako pokrio nekoje dugove. Izazov? Treba živjeti sa skromnom mirovinom i ne treba tražiti više od onoga što si možeš omogućiti. Srećom da je sa mnom moj sin Matko pa dijelimo zajednički sve troškove.

Koje su Vam bile najveće promjene u svakodnevnom životu nakon odlaska u mirovinu?

S obzirom na gore navedeno nisam osjetio nikakve promjene u svakodnevici. Jednostavno rečeno, ništa se nije posebno dogodilo osim što imam osobne prihode, mirovinu, ma kakva god bila. Sjećam se moje pokojne mati kad je službeno postala umirovljenica. Tog jutra kad sam se spremao za odlazak na posao u Tiskaru, ona je sjedila na terasi i pila kavu, bila je nekako tužna. Rekla je kratko: „A što ću sad?“ Rekoh joj: „Uživaj, sad možeš krojiti, šivati, možeš obrađivati vrt, brati šljivice i smokve i baš te briga.“ Samo je skrenula pogled; znao sam da joj nedostaje svakodnevna rutina odlaska na posao, druženje s kolegicama u Tiskaru, jer... ništa više ne će biti isto! Meni je bilo puno lakše prihvatiti činjenicu što sam stekao status umirovljenika, jer nisam bio vezan za rad u nekoj tvrtki. No, ovo što sam spomenuo mamu, to je moja škola u kojoj učim od mojih starih kako se (ne) osjećati kada odeš u mirovinu, dakle, ne smiješ se predati!

Jeste li imali osjećaj gubitka društvenih kontakata koje ste ranije imali kroz posao?

Ne! Čini mi se da nitko nije primijetio da sam umirovljenik. Vjerujte mi na riječ, danas kad susretnem znance i prijatelje iz djetinjstva i mladosti, moje vršnjake, jednostavno kao da nam tijekom razgovora nije jasno da smo „samo“ umirovljenici, odnosno, „beskorisna starčad“ koja može bitno „smeta“ društvu. Dobrog sam zdravlja, moram priznati i dovoljno okretan tako da nisam izvan društvenih kontakata, a to ću objasniti malo kasnije.

Na koji način se borite protiv osjećaja usamljenosti ili izoliranosti?

Glede usamljenosti ili izoliranosti, s obzirom da se bavim književnim i kazališnim stvaralaštvom kadikad su mi usamljenost i (samo)izoliranost nužna potreba. Nisam od onih tipova kojima smeta buka, npr. cika djece, zvuk nekakva jaružala pred kućom ili zvuci iz brodogradilišta kakvih 500 metara od moga doma. Vjerujem da bi me u tome svakako podržao Ivan Raos koji je napisao duhovitu pripovijest o buci s ulice koja je zasmetala jednome starorimskom piscu koji nije mogao pisati zbog buke, a to ipak nisu bili zrakoplovi, tramvaji, autobusi i kamioni!

No, moram ipak priznati, nema moje Jagode i fali mi, baš zbog nje osjećam nekakvu usamljenost, fali mi njezin glas, njezin poziv da joj namjestim podglavak, skuham čaj ili dodam tablete, fali mi njezin osmijeh, njezina ljutnja ili suze... Ponekad sam bio ljut na nju, jer je bila dosadna, ali bio sam svjestan da joj moram pomoći, nemoćna osoba to

HR kalendar

- 26. studenoga 1901. rođen Krsto Hegedušić
26. studenoga 1933. osuđeni hrvatski domoljubi
26. studenoga 1990. umro Bruno Bulić
26. studenoga 1994. nadbiskup Vinko Puljić postao kardinalom
27. studenoga 1678. umro Juraj Habdelić
27. studenoga 1909. rođen Stanko Vujica
27. studenoga 1922. rođen Nikola Miličević
27. studenoga 1991. – ratna zbiljanja

Pretraži hkv.hr

Search bar with Google logo and magnifying glass icon

Kontakti

KONTAKTI
Telefon Tajništva +385 (0)91/728-7044
Elektronička pošta Tajništva tajnistvo@hkv.hr
Elektronička pošta Uredništva urednistvo@hkv.hr



zaslužuje od svoga bližnjeg. Tko zna koliko će moja prisjećanja na nju trajati? Idem na groblje, gledam u njezin (i naš!) križ – tada uistinu osjećam usamljenost... Fali mi, baš mi fali. Čak i kada pišem kakav prozni ili dramski tekst, ponekad zastanem, jer moje misli odlutaju k njoj; jesam li joj pružio barem dio onoga što je zaslužila? Otišla je s nepunih 58 godina života.

S druge strane, poznam neke umirovljenike koji itekako osjećaju usamljenost i izoliranost, jer nisu ništa u svom životu postigli; prepustili su se „biološkom satu“, bitno im je samo napuniti želudac, a pokidali su sve veze sa društvom. Ne mogu to razumjeti.

Koliko Vam je važna podrška obitelji i prijatelja u ovom životnom razdoblju?

Itekako je važna podrška obitelji. Imam starijeg i mlađeg brata sa svojim obiteljima i uvijek smo nekako zajedno, družimo se, pomažemo jedni drugima. Jest da ja više njima pomažem, npr. treba slagati drva, a moj stariji brat kaže da ja to najbolje radim (ha, ha, ha...). Inače, nekoliko puta godišnje odem u bivšu privatnu tiskaru gdje sam skoro dva desetljeća radio honorarno, jer im treba pomoći prikupljati opalo lišće oko dvokatne kuće, borove iglice, čupkati travu, odrezati živicu i divlje raslinje. Stari su i bolešljiviji ljudi, a veliko im je imanje na Gornjem Zametu. No, ne mogu ih odbiti, jer ih smatram prijateljima koji su meni mnogo puta pomogli; dok mogu, svakako ću im pomoći.

Ali najveću potporu imam od sina Matka; njega kao da niti ne zanima što sam umirovljenik, dijelimo sve dobro i zlo. Jednom zgodom naručio nam je karte za utakmicu HNK Rijeka i našli smo se na bočariji s njegovim prijateljima. Jedan od njih upita Matka: „Tko ti je ovaj?“, a on odgovori: „To mi je tata“. Taj dečko odmah mi je prišao i upita me: „Barba, jeste li za pivo?“ Eh, nešto kasnije sam razmišljao o tome gdje su očevi tih mladića, je li moguće da samo moj Matko misli na mene i druži se sa mnom?

Bavite li se nekim aktivnostima (hobiji, volontiranje, udruge, šport) koje Vam pomažu očuvati dobro mentalno zdravlje?

Moj hobi je sakupljanje knjiga (i čitanje, naravno), poglavito starih knjiga hrvatskih književnika i znanstvenika, bez knjiga moj dom bio bi prazan.

Volontiram već 25 godina u Društvu tjelesnih invalida, skoro isto toliko u Mjesnom odboru Sv. Nikola glede održavanja prigodnih programa tijekom godine, a to je vrlo zabavno.

Osim što sam umjetnički voditelj i predsjednik Upravnog odbora Kazališne grupe Viktora Cara Emina, član sam Udruge „Primorski Hrvat“ i dugogodišnji suradnik Slovenskog kulturno-prosvjetnog društva „Bazovica“ za koje me vežu itekako drage uspomene na moje kazališno stvaralaštvo; baš u Bazovici ostvario sam svoju prvu kazališnu režiju predstavom „Glej kako lepo počinje dan“ (1991. „Gle, kakao lijepo počinje dan“ Zvonimira Bajsića) i mnoge druge kazališne ostvarene na što sam itekako ponosan.

Kako je moj stariji brat Leon članom riječkoga „Oldtimer kluba“ kao vlasnik DeLoreana, svake godine im pomažem rasvjetom i ozvučkom na velikoj trodnevnoj izložbi starih vozila u velikim halama negdašnje tvornice „Exportdrvo“ na Delti. To je baš zabavno okupljanje ljudi iz cijele Hrvatske, susrećemo naše stare znance koje odavno nismo vidjeli...

Politički sam aktivan u Hrvatskoj stranci prava, upravo sam predložen za tajnika Podružnice HSP-a Rijeka i dat ću sve od sebe da nam stranka bude prepoznata u Rijeci, ali nemam namjeru gurati se na izborne liste, vjerujem u našu mladež i dat ću im podršku.

Sportom sam se bavio u mladim danima, rekreativno sam igrao mali nogomet i vodio momčad „Tiskare Rijeka“ na Radničkim sportskim igrama u Rijeci, malkice sam „džogirao“, danas uglavnom pješaćim (uništavam cipele!) što mi nitko ne će priznati kao sportsku aktivnost!

O književnom stvaralaštvu ne ću govoriti kao o mojoj aktivnosti ili mojih hobijem, to je dobar dio mog života, tome se posvećujem svakodnevno, imam pripremljeno više knjiga (zbirke pjesama, drama, pripovijedaka...) za tisak kad bude nešto novca za te pothvate. Oni koji su čitali moje knjige ili tekstove u časopisima, zbornicima ili na društvenim mrežama, znadu da se posvećujem povijesnim događajima, nekim društvenim mijenama, ali sam i socijalno osjetljiv na nepravdu. Eto, nemam nakladnika pa ću opetovano objaviti u auktorskoj nakladi.

Osjećate li da društvo dovoljno prepoznaje i cijeni iskustvo i doprinos umirovljenika?

Umirovljenici su svojim radom itekako pridonijeli društvu i to treba poštovati, ali imam negativan osjećaj prema pojavi političkih stranaka umirovljenika (HUS – Hrvatska udruga umirovljenika, BUZ – Blok umirovljenici zajedno, itd...). Hrvatskoj takve „političke stranke“ nisu potrebne, jer to je opet dijeljenje, u ovome slučaju umirovljenika, što smo nedavno primijetili (i osjetili, op.) prigodom rasprave glede 13. mirovine kada je „lijevi“ HUS odbio suradnju s „desnim“ BUZ-om?! To je stvarno budalaština i bezvezarija isto kao što se dijele udruge hrvatskih branitelja. Hrvatskoj treba jedna udruga branitelja, isto kao i jedna udruga (ne politička stranka, op.) umirovljenika, a oni koji se žele baviti politikom, neka se priklone bilo kojoj političkoj stranci i tako se bore za status „starije“ populacije. Sjetimo se, npr. Ronald, Reagana, negdašnjeg predsjednika SAD, koji je reformom mirovinskog sustava itekako pripomogao prepoznavanju doprinosa američkih umirovljenika, jer je i sam bio (glumački, op.) umirovljenik!



Hrvatskoj treba ozbiljna mirovinska reforma, ali to ne smije biti „mrtvo slovo na papiru“ ili uzaludno predizborno političko obećanje, jer ono o čemu svi uglavnom negodujemo jest narušeno hrvatsko gospodarstvo, sve manje industrijske proizvodnje i sve veći uvoz svega i svačega. Zatim doslovno uništavanje seoskog gospodarstva, poljodjelstva i stočarstva zbog čega mnogi ljudi i čitave obitelji propadaju! U takvim uvjetima ne možemo razmišljati niti u snovima o boljim prihodima radnika i proizvođača, a još manje o boljem mirovinskom sustavu. Sama pomisao da se hrvatske mirovine pokrivaju, npr. iz europskih fondova, zvuči mi nekako zastrašujuće; u tome nema budućnosti...

Jeste li se ikada suočili s osjećajem depresije, tuge ili besmisla otkad ste u mirovini?

Možda sam više puta u životu osjetio depresiju, ali nisam to znao. Npr. u djetinjstvu kada su nam se roditelji rastali; bili smo bez novca, mati naša imala je skromnu plaću, moj sedam godina stariji brat prvi se je zaposlio i tako pridonio kućnom budžetu. Nakon školovanja i ja sam se zaposlio u Tiskari gdje su čitav svoj radni vijek provele naša mama i teta, a kratko vrijeme i moj mlađi brat. Eh, mislio sam da ću tamo ostati kratko vrijeme, a ostao sam 22 godine. Oba moja brata otišli su raditi na platforme širom svijeta, zaradili nešto novca, a ja sam se nadao da će mi doma biti bolje i da ću svojim radom ostvariti bolju plaću, na poslijetku osobno sam pisao zahtjev za stečajem Tiskare Rijeka koja je zatim otišla u likvidaciju, a mi djelatnici na ulicu bez otpremnine, propalih dionica i bez zaostalih plaća...

Depresije kao? Da, tada sam to žestoko osjetio za razliku od mog umirovljenja prošle godine. Zapravo, umirovljenje isam niti osjetio s obzirom da sam deset godina skrbio o mojoj sirotici, a bilo je to uistinu depresivno i tužno razdoblje, ma nismo se predavali ona i ja, mogao sam se slobodno posvetiti književnom i kazališnom stvaralaštvu, mogao sam istom povremeno honorarno raditi u privatnoj tiskari dok se nije zatvorila uoči one nesretne zaraznice...

Jagoda je imala svu moguću skrb; fizioterapiju doma, medicinsku sestru za kupanje kojoj sam pomagao, istom i patronažnu sestru Barbaru koja je, osim Jagodi, i meni mjerila tlak i šećer u krvi, jer ja moram biti zdrav. Često me je grdila zbog previsokog tlaka i tražila da odem k svojoj liječnici na pregled. Obećao sam joj da ću otići na „remont“, ali nisam! Sestra Barbara je jedna od onih osoba koje ne ćemo vidjeti u javnosti, kojoj nitko ne plješeće i ne hvali ju kao osobu važnu za skrb o teško bolesnim i nemoćnim ljudima, a njezini posjeti mojoj Jagodi itekako mnogo su značili; bilo je tu mnogo smijeha, zafrkancije i razgovora o svemu i svačemu.

Kad mi je Jagoda preminula na rukama, isprva nisam znao što ću bez nje, kako se pomiriti s time da je više nema? Je li to besmisao? No, nisam se predao, treba se posvetiti sebi i uvijek s mislima na nju i naših 41. godinu zajedničkog života. Bila mi je podrška u književnom i kazališnom stvaralaštvu, podarila mi je sina Matka koji mi pomaže da prebrodim sve moguće brige.

Od svoje skromne mirovine uvijek ću izdvojiti za odlazak na groblje, za cvijeće i svijeću koju ću položiti na njezino počivalište, to mi je doslovno obvezan izlet s jednog na drugo riječko brdo, sa Zameta na Drenovu, a Riječani znadu kakvo je to putovanje s jednoga do drugog brda i mijenjati dva autobusa – pa prije bih stigao vlakom do Karlovca!

No, kad god smo nekoć išli nekome na pogreb, Jagoda je uvijek kupila jednu svijeću koju bi položila pred središnji spomenik svim preminulima, eto, sad osjećam da je to moja obveza.

Što biste poručili mlađim ljudima koji se boje razdoblja nakon odlaska u mirovinu?

Mogu im poručiti da NE postupe kao što sam ja postupao čitavog života! Prvo se treba posvetiti naobrazbi, pače i cjeloživotnom učenju. Ako niste zadovoljni poslom i plaćom, mijenjate posao, tražite bolju plaću, plaćajte si dopunsko osiguranje, štedite novac, ulažite u sebe, vodite računa o zdravlju i nema bojazni za vas kada se približi vrijeme za mirovinu. To nije „odlazak“, već novo razdoblje u životu svakog čovjeka. Nešto sam mislio da su ljudi od 50 godina stari, a ja sam već zagazio 66 i unatoč godinama osjećam se kreativno, samo još moram poslušati uporne Barbarine savjete (ha, ha, ha...).

Koje bi se mjere ili promjene u društvu po Vašem mišljenju mogle uvesti da bi umirovljenicima život bio ispunjeniji i sretniji?

Ajme, na to je teško odgovoriti! Sve ovisi o tome tko bi što želio kad stekne status umirovljenika, a da to nije pitanje zdravlja uslijed vremenosti. Naravno, samo umirovljenje ne znači da je čovjek nesposoban za daljnji rad i aktivno djelovanje u društvu. Čovjek u mirovini ne treba se zapustiti i ne bi trebao očekivati da mu društvo osigura bolji život u starosti. Možda svi očekujemo da nam država nešto više da osim onoga što smo stekli tijekom rada i na što imamo pravo, a da to smanji osjećaj kako smo s konja pali na magarca! Dakle, koliko smo uložili u sebe tijekom radnog razdoblja, od toga ćemo valjda nešto i dobiti.

Eto, možda je dobar primjer što je gradonačelnica Rijeke, Iva Rinčić, omogućila besplatan gradski prijevoz umirovljenicima, ali imam velikih primjedaba na njezin račun glede lijeve ideološke ostavštine njezinih prethodnika koju ona svjesno nastavlja. No, to nije tema ovog razgovora.

Budimo samozatajni i skromni uz Božju pomoć da poživimo.

Razgovarao: Davor Dijanović

Tekst je dio niza „Kako žive naši stari?“, a objavljen je na Portalu HKV-a u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti u 2025. godini Agencije za elektroničke medije. Prenosanje sadržaja dopušteno je uz objavu izvora i autorova imena.



Povezano

Kako žive naši stari? (1./10.) - Razgovor s N. Nekić: Naša se epoha zadnjih stotinjak godina često odlikuje beskrajnom bešćutnošću prema starima

Kako žive naši stari? (2./10.) - Razgovor s prof. emer. Ljubom Jurčićem: Potreban je dugoročni plan hrvatskog razvoja u okviru kojega bi bio razrađen i održiv mirovinski sustav

Kako žive naši stari? (3./10.) - Razgovor s Đ. Vidmarovićem: Starije osobe prepuštene su same sebi

Kako žive naši stari? (4./10.) - Razgovor s Ivanom Bekavcem: „Vodite više računa o onima koji za to više nemaju dovoljno snage“ Razgovor s Ivanom Bekavcem: „Vodite više računa o onima koji za to više nemaju dovoljno snage“

Kako žive naši stari? (5./10.) - Fortuna: "Stariji još uvijek najviše vole živjeti u vlastitom domu"

Kako žive naši stari (7./10.) - Razgovor sa Z. Vlaićem: Za promjenu na bolje, najprije promijenimo sebe

Kako žive naši stari (8./10.) - Razgovor s D. Dalbellom: Prepoznati na vrijeme: važnost edukacije o depresiji u starijoj dobi

Kako žive naši stari (9./10.) - Razgovor s A. Lučićem: Cjeloživotno obrazovanje i digitalne vještine kao ključ dostojanstvenog starenja

Kako žive naši stari (10./10.) - rekapitulacija projekta